

Ecosystem

JAVNI POZIV ZA UČEŠĆE U PROGRAMU PODRŠKE RAZVOJA BIZNISA

Lokalno partnerstvo za razvoj poduzetništva Travnik, u saradnji sa BeeZone biznis inkubatorom Centra za edukaciju mladih, poziva sve zainteresirane mlade osobe koje žele pokrenuti vlastiti biznis da se prijave za učešće u programu podrške razvoju biznisa koji se provodi u okviru EU4Business programa – za konkurentnu i inovativnu domaću ekonomiju, kojeg finansira Evropska unija u vrijednosti od 15 miliona eura, a realizuju ga GIZ, UNDP i MOR.

Pravo na učešće u programu podrške razvoja poslovnih ideja imaju punoljetne osobe do 35 godina starosti koje:

žele pokrenuti vlastiti biznis na teritoriji općine Travnik uz finansijsku i savjetodavnu podršku BeeZone biznis inkubatora,

imaju biznis koji je registrovan u toku 2020. godine na teritoriji općine Travnik, a čiji je rani stadij razvoja ugrožen pandemijom COVID-19.

Poželjno je da kandidati imaju:

Visok nivo motivacije za pokretanje samostalnog biznisa

Obrazovanje za iste ili slične poslove ako se isti zahtijevaju u procesu registracije biznisa

Radno iskustvo na istim ili sličnim poslovima

Sposobnost analitičkog razmišljanja i definisanja jasne poslovne ideje

Kandidati čija aplikacija zadovolji kriterije Komisije za procjenu poslovnih ideja dobit će priliku za pokretanje biznisa uz savjetodavnu i finansijsku podršku BeeZone Inkubatora.

Javni poziv u cijelosti možete preuzeti na linku: <https://bit.ly/3hRh6gA>.

Aplikacijski obrazac možete preuzeti na linku: <https://bit.ly/2BOEyHN>.

UPOZORENJE FEDERALNOG KRIŽNOG ŠTABA

Nakon što je broj zaraženih korona virusom u Bosni i Hercegovini drastično porastao, Krizni štab Federalnog ministarstva zdravstva pozvao je građane da se pridržavaju mјera i da budu odgovorni.

Iz Kriznog štaba podsjetili su koje su to mјere kojih se trebamo pridržavati kako bismo smanjili mogućnost zaraze: držanje socijalne distance i izbjegavanje većih okupljanja, nošenje maske u zatvorenom prostoru i na otvorenom ukoliko nije moguće držati distancu, često i redovno pranje ruku, održavanje lične higijene i higijene prostora.

Ističu kako je riječ o jednostavnim mјerama kojima svi zajedno možemo učiniti mnogo i sprječiti širenje virusa i povećanje broja oboljelih.

“Odgovornim pridržavanjem propisanih mјera i preporuka štitite sebe i druge! Kršenjem odredbi i preporuka dovodite u pitanje svoje zdravlje i zdravlje najbližih”, navode iz Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.

BUDIMO ODGOVORNI - PRIDRŽAVAJMO SE MJERA

Fizička distanca.

Nošenje maske
u zatvorenom javnom prostoru,
te na otvorenom ukoliko nije moguće
održati distancu.

Često i temeljito
pranje ruku.

Izbjegavanje rukovanja
i grljenja.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH
INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH FBiH
TELEGRAM

Zaštitimo sebe i druge!

DR. EDNAN DRLJEVIĆ: S DOLASKOM LJETA PREDSTOJI BORBA PROTIV UVEZENIH SLUČAJEVA OBOLJENJA

Stanje u Zenici i Zeničko-dobojskom kantonu, uprkos povećanju broja oboljelih od koronavirusa je stabilno i pod kontrolom, ističe načelnik Infektivnog odjela Kantonalne bolnice i član Kriznog zdravstvenog štaba Zeničko-dobojskog kantona, prim. dr Ednan Drljević.

On je kazao kako je takvo stanje očekivano u cijeloj Federaciji BiH, nakon ukidanja mjera zabrane kretanja i ulaska većeg broja ljudi iz inostranstva. Osim toga, primjetno je i da je virus već manje virulentan, dakle, manje opasan i prenosiv, iako to ne umanjuje značaj strogog nadzora nad novim slučajevima.

Dr Drljević kaže da Zeničko-dobojskom kantonu, kao i ostatku Federacije, s dolaskom ljeta predstoji borba protiv uvezenih slučajeva oboljenja, ističući da će se i tada pokazati uspješnost ovdašnjeg modela prevencije širenja koronavirusa, koji obuhvata otkrivanje, hospitalizaciju i nadzor nad svim oboljelim.

„Mi ćemo se cijelo ljeto morati boriti protiv bolesti koja dolazi sa strane, naši će epidemiolozi imati pune ruke posla, jer čim se pojavi jedan takav (novi) slučaj, treba ga odmah otkriti. Nećemo dozvoliti dalje širenje po kantonu, jer ćemo po otkrivanju infekcije, oboljele odmah hospitalizovati i imaćemo nadzor nad njihovim zdravstvenim stanjem, od početka do kraja“, kaže Drljević.

Prema posljednjim izvještajima, u našem kantonu, nakon smirivanja situacije u Tešnju i Maglaju, registruju se još samo takozvani uvezeni slučajevi i svima je porijeklo utvrđeno.

S današnjim danom, ukupno ih je 400, s tim da ih je u Tešnju i Maglaju najviše. U Zenici je u protekla dva dana zabilježeno šest novih slučajeva koronavirusa, pa ih je sada ukupno 51.

Novi slučajevi u Zenici vezani su za Teslić, slučajevi iz Kaknja za dolazak iz Švedske, a novi slučajevi u Visokom, za Kanton Sarajevo, s jedne i Novi Pazar (Srbija), s druge strane.

Dr Drljević je procijenio da će drugi val koronavirusa nastupiti na jesen, te da bi vakcina protiv COVID-a 19 u naše krajeve mogla stići u aprilu iduće godine.

"ZAŠTITIMO SEBE I DRUGE"

ZAŠTITNA PREGRADA OD PLEKSIGLASA

STAKLENI SATOVI

STUDENTI UNZE USPJEŠNO OBAVILI TROSEDMIČNU PRAKSU U AGENCIJI ZEDA

Nekoliko godina unatrag, Agencija ZEDA uspješno sarađuje sa Univerzitetom u Zenici kroz različite aktivnosti. I ove godine, otvorili su vrata studentima I ciklusa (treće godine) Politehničkog fakulteta UNZE, koji su izrazili želju da praksi obave upravo u Agenciji...

Tokom trosedmične prakse studenti su se upoznali s radom Agencije, rezultatima i aktivnostima projekata koje ZEDA danas implementira, predstavljena im je Laboratorija LIND u okviru koje su naučili o Direktivama i Uredbama EU, Zakonima BiH, BAS EN standardima, načinima i rezultatima ispitivanja sigurnosti proizvoda u Laboratoriji, dokumentaciji kvaliteta LIND-a, radnim nalozima...

Studenti su imali priliku saznati više o Impulsnom kreativnom centru, te su naučili više o generisanju poslovnih ideja, PEST i SWOT analizi kao i o analizi konkurenциje. Predstavljen im je Biznis inkubator Zenica u kojem nastaju i razvijaju se brojne poslovne ideje, te u kojem danas posluje više od 40 preduzeća. Predstavljen im je Centar za poduzetnike i investitore i saznali su detalje o reagistraciji preduzeća, upoznali su se i s

administrativno – finansijskim poslovima Agencije, a kao neizostavan element svakodnevnog poslovanja, naučili su o važnosti marketinške komunikacije, o njenim oblicima, medijima i instrumentima.

„Ovo je bila odlična prilika da studenti uoče razlike između akademskog i realnog okruženja, te da praktično primijene ono za šta su tokom obrazovanja dobili teoretsku podlogu – poručuju su iz Agencije

EDUKACIJE U ZEDA-I

Nakon anketiranja provedenog u prvoj polovini ovog mjeseca među malim i srednjim preduzećima, koja su iskazala svoja ineteresovanja o temama budućih edukacija, Zenička razvojna agencija, ZEDA, uskoro počinje i realizaciju dva seta edukacija i to iz IT i oblasti ekonomije.

„Za teme iz IT oblasti dobili smo 76 odgovora zainteresovanih i to najviše za foto shop i program grafičke obrade slika, za digitalni marketing, za word press, email marketing i autoCAD program, dok je iz oblasti ekonomije stiglo 56 odgovora

zainteresovanih za teme: upravljanja projektnim ciklusom, vođenje računovodstva u firmi, važnost brendiranja za uspješnost poslovanja i poslovna korespondencija”, navodi Mirza Sikirić, rukovodilac Sektora za podršku razvoju u Agenciji ZEDA, ističući da su zbog iskazanog interesovanja ove teme i odabrali za organizaciju ovogodišnjih edukacija.

Prva radionica biće organizaovana na temu digitalni marketing i javni poziv za zainteresovane objaviće već iduće sedmice.

Značaj ovih edukacija je veliki jer na ovaj način svi učesnici imaju priliku proširiti vlastite vještine i znanja kako bi postali i bolji i konkurentniji na tržištu rada.

POZIV GRAĐANIMA OPĆINE TRAVNIK NA OČITOVANJE

Pozivaju se građani općine Travnik, a posebno mjesni zajednica: Šišava, Mudrike, Vitovlje, Paklarevo, Potkraj i Turbe, udruge koje se bave zaštitom okoliša, proizvodnjom zdrave hrane, promocijom turizma, te druge zainteresirane fizičke i pravne osobe, da se očituju o zahtjevu za ponovno izdavanje okolišne dozvole investitoru „TLG“ d.o.o Travnik.

Predmet očitovanja je:

Ponovno izdavanje okolišne dozvole za izgradnju VJETROELEKTRANE GALICA ukupno instalirane snage 50 megawata.

Federalno Ministarstvo okoliša i turizma prije pet (5) godina izdalo je okolišnu dozvolu za izgradnju navedene vjetroelektrane te istekao rok važenja iste.

Zainteresirani građani, te pravne osobe (gospodarski subjekti, javne ustanove, udruge građana i dr.) mogu svoje komentare dostaviti i pismeno, općinskoj Službi za urbanizam, građenje, katastar i imovinsko pravne poslove, do ponedjeljka, 29.06.2020.god. do 12,00 sati, poštom na adresu Općina Travnik, Konatur bb, neposredno na protokol općine i/ili na e-mail tomislav.rajic@opci-natravnik.com.ba

Nikakva dokumentacija s tehničkim i općim podacima o zahvalu u prostoru, objektima, namjeni, postrojenjima, pratećim sadržajima i investitoru/vlasniku nije dostavljena ovoj službi.

UPUTE ZA TESTIRANJE NA KORONA VIRUS U FBIH

PCR detekciju SARS-CoV-2 virusa mogu obavljati samo laboratoriji zdravstvenih ustanova koji su verificirani od strane Federalnog ministarstva zdravstva, saopćeno je jutros iz ovog Ministarstva.

Kako navode u saopćenju, za obavljanje predmetne djelatnosti od strane Ministarstva do sada su verificirani klinički centri Sarajevo, Tuzla i Mostar, Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo, Kantonalna bolnica Zenica i Opća bolnica Tešanj. Osim toga, određeno je da se kao podrška javnom sektoru u Federaciji BiH, za obavljanje laboratorijske dijagnostike na COVID-19 može uključiti i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu-Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja.

„Testiranja koja se svakodnevno obavljaju na osnovu medicinsko-epidemioloških indikacija se ne naplaćuju od pacijenata, već se obavljaju na teret sredstava obavezognog zdravstvenog osiguranja.“

Navedene, odnosno verificirane javne zdravstvene ustanove u zavisnosti od svojih mogućnosti i kapaciteta mogu ovu uslugu pružati i u komercijalne svrhe, odnosno na osobni zahtjev građana. Testiranje ovom metodom u komercijalne svrhe svakako treba promatrati odvojeno od testiranja koja se svakodnevno obavljaju na osnovu medicinsko-epidemioloških indikacija i koja se, potrtavamo, ne naplaćuju od pacijenata, već se obavljaju na teret sredstava obavezognog zdravstvenog osiguranja“, saopćeno je.

Prilikom pružanja usluga testiranja u komercijalne svrhe, navode u saopćenju, na zahtjev građana verificirane zdravstvene ustanove ne smiju koristiti testove i drugu potrebnu medicinsku opremu koju su do bile putem donacija, odnosno koje su im nabavljene iz sredstava proračuna na svim razinama, nego isključivo testove i opremu koju nabavljaju iz vlastitih sredstava.

„Cijenu PCR testiranja na SARS-CoV-2 virus u iznosu od 215,20 KM utvrdio je, sukladno svojim ovlastima iz članka 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30797, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), kao i propisanoj metodologiji, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH“, saopćeno je.

JAVNI POZIV ZA PODNOŠENJE APLIKACIJA ZA KAPITALNE INVESTICIJE U OPĆINI TRAVNIK ZA 2021. GODINU

Općina Travnik objavila je Javni poziv za podnošenje aplikacija za kapitalne investicije koje će se finansirati iz Budžeta Općine Travnik za 2021.godinu.

Općina Travnik oglašava Javni poziv za podnošenje aplikacija projekata za kapitalne investicije. Sredstva će se odobravati za projekte, koji su odabrani po definiranim kriterijima i koji će djelovati u pravcu poboljšanja kvaliteta života u zajednici.

Pozivaju se svi zainteresovani – građani, vijećnici Općinskog vijeća Travnik, općinske službe, savjeti mjesnih zajednica, privredna društva, javna preduzeća, javne ustanove i druga pravna lica, samostalni privrednici i obrtnici, nevladine organizacije, da predaju svoje aplikacije sa projektima za kapitalne investicije.

Za dodjelu sredstava za kapitalne investicije projekti moraju:

- biti implementirani u toku jedne budžetske godine,
- odražavati potrebe zajednice,
- imati dugoročni utjecaj na razvoj zajednice i biti održivi
- biti u vrijednosti od 10.000,00 KM do 100.000,00 KM.

Aplikacioni zahtjev sa kriterijima za bodovanje se može dobiti na protokolu Općine Travnik, svaki radni dan od 7,00 – 15,30 sati, i preuzeti sa web stranice Općine Travnik www.opcinatravnik.com.ba., a za dodatne informacije o ovom Javnom pozivu možete se obratiti koordinatoru Komisije za planiranje općinskog razvoja, Amiri Đelilbašić, na telefon 030/511-834 ili sekretaru Komisije Mariji Perić, na telefon 030-509-060.

Poziv za predaju aplikacionih zahtjeva – projekata otvoren je od 19.06.2020.godine do 20.07.2020.godine do 15,30 h.

Popunjene aplikacije se predaju na protokol Općine Travnik.

Odabir projekata će se izvršiti na osnovu Pravilnika o načinu apliciranja i odabira projekata kapitalnih investicija, broj:01-1-01-3-2-103/08 od 19.03.2008.g. i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu apliciranja i odabira projekata kapitalnih investicija, broj:01-1-01-3-2-331/10 od 13.05.2010.godine, a koji će izvršiti Komisija za planiranje općinskog razvoja imenovana od strane Općinskog vijeća Travnik.

Kriteriji prema kojima će se vršiti bodovanje aplikacija sastavni su dio aplikacionog zahtjeva.

Nepotpune i neblagovremene aplikacije neće se uzeti u razmatranje, kao ni aplikacije sa projektnim prijedlogom čija je vrijednost manja od 10.000,00 KM, odnosno veća od 100.000,00 KM.

WEB SHOP

Economic®

www.shop.economic.ba

063 992 852

TRAJNO NISKA CIJENA

Jako povoljne cijene!

PRODANA JE PONUDA

Mogućnost narudžbe bez registracije, za sve nejasnoće i upite pozovite naš web shop tim.

**ELEKTROINSTALACIJE • VODOINSTALACIJE • TERMOINSTALACIJE
GRAĐEVINSKO-ZANATSKI MATERIJALI ALATI • OPREMA ZA DOM I URED**

TRAJNO NISKA CIJENA

KUPAONSKI BLOK
OPTIMA E-65 FRAMINI
208,00 KM
FRAMINI

IMPPUMPS®

PUMPA ZA C.G. 1"
GHN 25/60-180 IMP
95,00 KM

25,00 KM

Ferroli / iSEA

BOJLER ELEKTRIČNI
50L 2kW FERROLI/ISEA

113,00 KM

OZNAKA: 20154

OZNAKA: 33060

GLOBO
SVETILJKA
STROPNA GLOBO
19,90 KM

OZNAKA: 19076

fmYE

030/718-333

Navedene cijene s PDV-om

ZENICA: TREĆI CIKLUS PROJEKATA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Završava drugi ciklus projekata energetske efikasnosti koji zajedno finansiraju vlasnici etažnih stanova i Gradska uprava.

Soliter u MZ Sejmen na broju 12 u novom je ruhu, stanari su zadovoljni, a i njihove komšije iz susjednih zgrada planiraju se prijaviti na treći javni poziv za postavljanje termoizolacionih fasada i zamjenu azbestnih krovova otvoren do 10. jula. Ovaj put je predvidjeno i značajno više novca, pa će više kućnih savjeta moći realizirati projekat „utopljavanja“ njihovih zgrada.

Kada je objavljen prošlogodišnji javni poziv prvo su se iz Kućnog savjeta konsultirali sa svim stanarima – vlasnicima 50 stanova u višespratnici na bulevaru Ezhera Eze Arnautovića na broju 12. Prema riječima predsjednika vrlo brzo su se dogovorili i krenuli u prikupljanje dokumentacije za apliciranje na javni poziv. Postavljanje termoizolacione fasade trajalo je 10 mjeseci i stanari su kažu bili stripljivi.

„Mi smo htjeli da napravimo jedan lijep ambijent za nas stanare, kao i za lokalnu azjendicu, a o svemu ostalom neka završnu riječ kaže struka. Stanari već osjećaju benefite: tokom toplijih dana u stanovima na južnoj strani je već osjetno ugodnije boraviti“, kazao nam je Mirsad Softić, predsjednik kućnog savjeta.

Na prošla dva poziva projekte su dobili skoro svi kućni savjeti koji su aplicirali, pa je u ovom drugom krugu pet zgrada dobilo novu fasadu, a 12 nove krovove, koji su zamjenili stare azbestne.

Prema riječima stručne saradnice Gradske uprave zadužene za realizaciju ovih projekata sugrađani se za tzv. utopljavanje zgrada odlučuju prije svega zbog značajno manje potrošnje električne energije zimi za zagrijavanje, ljeti za rashladjivanje svojih stanova.

„Mnogi stanari imaju problema i sa vlagom. Zbog toga su mnogi pravili grešku, koja je zapravo „NE“ u građevinarstvu, a to je da izolaciju u vidu stiropora postavljaju zbog vlage iz unutrašnje strane stana, zaboravljajući pri tome da je jedino, pravo i sistemsko rješenja termoizolacije raditi objekat u cjelini“, riječi su Jakutre Imširović, stručne saradnice za zaštitu životne sredine Grada Zenica.

Učešće stanara je 50 posto i isto toliko Gradske uprave. Prema riječima Imširović ove godine je izdvojeno 100 hiljada maraka više nego prošle za projekte energetske efikasnosti, a fasada višespratnice na bulveru je uz limarske radove koštala ukupno oko 110 000 KM.

„Naše komšije iz solitera do našeg se raspituju o uvjetima apliciranja i dinamici radova kako bi se i oni prijavili za postavljanje nove fasade“, dodaje Softić.

Sreli smo i 72-godišnjeg stanara Slavku Popovića, koji nam se pohvalio da u ovoj višespratnici stanuje već 40 godina. Kaže prezadovoljni su urađenim, poneko od komšija ima poneku zamjerku, ali generalno je, smatra, odličan potez kućnog savjeta bio da se odluče za ovaj projekat energetske efikasnosti.

Javni poziv za treći ciklus utopljavanja zgrada i zamjene azbestnih krovova otvoren je do 10. jula.

NAČELNICI PET OPĆINA POTPISALI SPORAZUM O UČEŠĆU U PROJEKTU "STAZA STARE PRUGE"

U Travniku su načelnici pet općina sa područja Srednjobosanskog kantona potpisali sporazum o učešću u projektu „Staza stare pruge“, koji u narednih 18 mjeseci podržava razvoj turizma na otvorenom na području Travnika, Viteza, Donjeg Vakufa, Busovače i Jajca.

Ovim činom se ujedno finalizira finansijska konstrukcija projekta čija ukupna vrijednost iznosi više od 260.000 eura. Za projekat „Staza stare pruge“, Evropska unija je izdvojila je 195.000 eura bespovratnih sredstava u sklopu projekta EU4Business.

Admir Hadžiemrić, načelnik općine Travnik naglasio je da se prema strateškim dokumentima općine Travnik uvijek vodi računa o sufinanciranju projekata koji su u interesu za ovo područje. Načelnici općina učesnica saglasni su da sufinansiraju sa više od 100.000 KM revitaliziranog područja koje će biti kako turistička tako i rekreacijska atrakcija su sasvim sigurno jedan novi potencijal za razvoj cikloturizma na području lašvanske i vrbaške doline. Kako je istaknuto, već prije godinu dana izvršene su pripremne aktivnosti, utvrđivanje trasiranja GPS-om, te obilazak kompletne staze.

Prema riječima Miroslava Matoševića, projekt menadžera i direktora TZ SBK/KSB, radi se o projektu u okviru kojeg će se starom željezničkom prugom od Jajca do Busovače uspostaviti trasa biciklističke staze koja će se u kombinaciji s turističkim razgledanjem ruralnih područja, kulturno-historijske i prirodne baštine, gastronomijom i smještajno-ugostiteljskim kapacitetima promovirati na međunarodnom planu. „Projektom „Staza stare pruge“ će se kreirati novi turistički proizvodi za turiste koji ovo .

područje posjećuju tokom ljeta u okviru turizma na otvorenom, s ciljem obogaćivanja turističke ponude i infrastrukture, kao i omasovljenja i produžavanja boravka turista u srednjoj Bosni“ – kazao je Matošević.

Projekat „Staza stare pruge“ implementiraju Turistička zajednica SBK/KSB (TZ SBK/KSB) i Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH (REZ). Krajnji korisnici projekta su mikro, mala i srednja poduzeća i poduzetnici, uključujući putničke/turističke agencije, smještajno-ugostiteljska poduzeća, te sportske klubove i udruženja građana, a cilj je privlačenje i zadržavanje što većeg broja turista.

„Ovaj projekat je jedan je od 34 razvojna projekta koji se realizuju pod okriljem Evropske unije, a koji jačaju privatni sektor u BiH“ – kazala je Maja Kišić, direktorica REZ Agencije.

S ciljem jačanja ekonomije BiH, EU4Business projekat Evropske unije potiče razvoj poduzetništva, izvozno orijentisanih sektora, turizma i poljoprivrede, kao i ruralni razvoj. Projekat je vrijedan 16,1 miliona eura, a zajednički ga finansiraju Evropska unija u iznosu od 15 miliona eura bespovratnih sredstava i Savezna Republika Njemačka u iznosu od 1,1 milion eura. Projekat zajednički provode GIZ, ILO i UNDP, od aprila 2018. godine do marta 2022. godine.

DEFINISAN DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA ZENICA ZA PERIOD 2021. - 2023. GODINE

Budžet Grada Zenica, kao interni zakonski akt, predstavlja ključni dokument kojim se određuje politika finansiranja aktivnosti i programa iz djelokruga nadležnosti Grada kao lokalne samouprave.

Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine propisana je obaveza trogodišnjeg planiranja budžeta, odnosno izrada Dokumenta okvirnog budžeta (DOB), na kojem se zasniva priprema i izrada budžeta za narednu fiskalnu godinu.

Dokument okvirnog budžeta priprema se svake godine i prikazuje srednjoročne makroekonomske prepostavke i projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, srednjoročne fiskalne projekcije, prioritete potrošnje te gornje granice rashoda za narednu budžetsku godinu i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine.

Glavni cilj ovog dokumenta je da se osigura bolja povezanost između prioritetnih politika Grada Zenica i načina na koji isti vrši raspodjelu budžetskih sredstava, kao i da doprinese razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva Grada.

PRESUDA OPĆINSKOG SUDA U ZENICI: ŠTRAJK SINDIKALNE ORGANIZACIJE RADNIKA JKP “ZENICATRANS - PREVOZ PUTNIKA” D.D. ZENICA JE NEZAKONIT

Povodom tužbe Grada Zenica protiv Sindikalne podružnice DD “Zenicatrans” prevoz putnika Zenica o zabrani štrajka, Općinski sud u Zenici utvrdio je da je štrajk koji je tuženi organizovao i koji provodi na lokaciji Autobuske stanice u Zenici nezakonit.

Sud je zabranio daljnje provođenje štrajka i naložio tuženom da u roku od 15 dana deblokira Autobusku stanicu u Zenici.

U skladu sa presudom Općinskog suda u Zenici tuženi je obavezan da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 2.160,00 KM u roku od 15 dana.

Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović u više navrata je pozivao članove Sindikalne podružnice DD “Zenicatrans” prevoz putnika Zenica da izvrše deblokadu Autobuske stanice u Zenici.

Usljed blokade Autobuske stanice Zenica došlo je do ometanja i otežavanja u odvijanju međugradskog saobraćaja i saobraćaja na federalnim linijama u prevozu putnika, a što je najviše pogodilo građane i korisnike javnog prevoza.

Inače, Autobuska stanica Zenica je formalnopravno u vlasništvu i posjedu Grada Zenica.

U TRAVNIKU ODRŽANO PRVO VITEŠKO ROČIŠTE U STEČAJNOM POSTUPKU NAD IMOVINOM PS VITEZITA

U Centru za kulturu Općine Travnik održano je prvo od dva ispitna ročišta, u stečajnom postupku Poslovnog sistema „Vitezit“ koji se vodi pred Općinskim sudom u Travniku. Sutra (18. juni) bit će održano drugo ispitno ročište, dok će se u petak 19. juna 2020. godine održati izvještajno ročište.

Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka nad imovinom PS Vitezit podnesen je 2. septembra 2019. godine od strane Josipa Kupreškić, kao povjeritelja, po punomoćniku, odvjetniku Adilu Lozi iz Travnika. Stečajni postupak se odvija u III fazi.

Nakon što je postupajući sudac Općinskog suda u Travniku utvrdio da su ispunjeni uslovi propisani Zakonom o stečajnom postupku, Sud je donio Rješenje o provedbi prethodnog stečajnog postupka dana 28. oktobra 2019. godine, što bi bila ujedno I faza stečajnog postupka.

U II fazi stečajnog postupka, Sud je donio rješenje o otvaranju stečajnog postupka dana 14. novembra 2019. godine i imenovao stečajnog upravitelja Behriju Huseinbegović iz Bugojna. Po objavljinju naprijed navedenoga rješenja uslijedila je III faza stečajnog postupka, odnosno prijavljivanje i ispitivanje prijavljenih potraživanja vjerovnika.

-Prijavljeno je oko 1.400 vjerovnika i sve prijave će biti ispitane na ročištu dana 17. 06. 2020. godine. I dalje pristižu prijave vjerovnika, koje će biti naknadno ispitivane na jednom od ispitnih ročišta. Prema Zakonu o stečajnom postupku od zadnjeg ispitnog ročišta povjerioc mogu podnosi prijave u roku od 90 dana. Očekuje se još prijava vjerovnika. – saopćeno je iz Općinskog suda u Travniku.

Zbog izvanrednih okolnosti korona virusa, ispitna ročišta, ranije određivana u dva do tri navrata, su odgađana. S obzirom na činjenicu neadekvatnog prostora, velikoga broja prijavljenih, kao i okolnosti korona virusa, ročišta se održavaju u velikoj sali Centra za kulturu općine Travnik.

RMU ZENICA: DO KRAJA JUNA BIT ĆE OKONČANO ZATVARANJE POGONA STRANJANI

Do kraja juna trebala bi biti okončana aktivnost izvlačenja opreme iz jame Stranjani Rudnika mrkog uglja Zenica, te preraspoređivanje preostalih oko 50 uposlenika ovog pogona u druge kapacitete, potvrdio je danas direktor preduzeća, Edin Pašić.

U toku je zatvaranje samih ulaza u jamu, što znači i njeno definitivno gašenje i čim se to okonča radnici Stranjana bit će preraspoređeni u preostala dva proizvodnja pogona, Raspotočje i Staru jamu, kao o pogon za preradu uglja-Separaciju, dodao je Pašić.

Iz Raspotočja i Stare jame predviđena je mjesечna proizvodnja od oko 50 hiljada tona uglja, koja je nešto manja u odnosu na plan, ali, prema riječima direktora Pašića to bi se trebalo normalizovati do kraja godine. Menadžment Rudnika Zenica juče je o stanju u preduzeću i ukupnoj problematici upoznao zvaničnike federalne Vlade i Javnog preduzeća „Elektroprivreda BiH“.

„Zajednička poruka sa tog sastanka je, da se zajedničkim snagama rješavaju nagomilani problemi do konačnog cilja, a to je samoodrživost Rudnika Zenica“, istakao je Pašić.

Osnovna karakteristika stanja u Rudniku Zenica su velike neizmirene obaveze iz proteklih godina kao i višak neproizvodnog kadra.

PLANIRANJE PUTOVANJA: ZA OVE ZEMLJE TREBAT ĆE VAM NEGATIVAN COVID - 19 TEST

Zbog pandemije koronavirusa još uvijek su na snazi određene mjere kada su putovanja u pitanju.

Prema posljednjim podacima Ministarstva vanjskih poslova BiH, Republika Bugarska je jedina zemlja u Europi koja zabranjuje ulazak državljanima Bosne i Hercegovine, u bilo koje svrhe i po bilo kom osnovu, pa čak i u svrhu tranzita.

Ipak, kako su za Akta.ba iz ovog ministarstva kazali, to nije predstavljalo problem da u koordinaciji sa Ambasadama Bosne i Hercegovine u Sofiji i Ankari omogući nesmetan prolazak naših državljana koji su kopnom i teritorijem Bugarske odlazili na liječenja u Tursku.

“Režim ulaska i kretanja stranaca svakodnevno je izložen izmjenama i dopunama. Naši građani trenutno imaju mogućnost nesmetanog povratka u one države u kojima imaju regulisano pravo na boravak radne obaveze i slično, te su tom prilikom dužni poštivati epidemiološke i zdravstvene mjere koje mogu obuhvatati karantin ili samoizolaciju”, kazali su.

Postoji nekoliko država koje su striktno zabranile ulazak stranih lica na njihov teritorij po bilo kom osnovu izuzev u svrhu tranzita i povratka u BiH – zemlje na tranzitnoj ruti kao što su Japan, Indija, Kina, Ruska Federacija, Ujedinjeni Arapski Emirati, Kuvajt, Bangladeš, Irak, Istočni Timor, Kipar, Laos, Libanon, Mijanmar, Nepal, Novi Zeland, Singapur, Šri Lanka i Vijetnam.

Iz MVP BiH su kazali, a prema raspoloživim podacima, da u ovom trenutku, negativan Covid-19 test zahtijeva zemlje: Austrija, Češka, Grčka, Indija, Indonezija, Pakistan, Sjeverna Makedonija, Turska, Kambodža, Laos, Mijanmar, Tajland. Međutim postoji mogućnost da neke zemlje, pored spomenutih, nisu službeno obavijestile ovo Ministarstvo o restrikcijama. Test nije potreban u slučaju tranzita, izuzev u Indiji.

AMBASADORICA INDONEZIJE BORAVILA U ZENICI: RAZVIJATI SURADNJU U OVIM OBLASTIMA

Ambasadorica Republike Indonezije, Amelia Achmadyani, boravila je u Zenici posjetivši Osnovnu školu „Alija Nametak“ u Peharama, a u parku škole otkrila je postavljenu ploču i zasadila stablo lipe, sve u znak prijateljstva naših naroda, a potom su učenici ove škole priredili prigodan program.

Nakon toga ambasadorica Republike Indonezije posjetila je i Udruženje „Dlan“ koje na prostoru ZDK okuplja oboljele od cerebralne paralize, mikrocefalije i hidrocefala.

“Danas obilježavamo dan prijateljstva između Indonezije i Bosne Hercegovine i posebno Zenice, mada naša saradnja već postoji, kao npr. između zeničkog i Univerziteta u Indoneziji, jer su četiri naša studenta u okviru studentske razmjene boravila mjesec dana na zeničkom Univerzitetu”, kaže ambasadorica Achmadyani, napominjući da će se saradnja i dalje razvijati i to u svim oblastima, poput obrazovanja, ekonomije i kulture.

“Meni je ovo već zadnja posjeta u ulozi ambasadorice, jer završavam svoj mandat i vraćam se kući uskoro, ali potruđiću se da napravim dobar izvještaj o ovoj posjeti, tako da novi ambasador može nastaviti započetu saradnju”, navodi Ambasadorica Republike Indonezije, Amelia Achmadyani, podsjećajući na kinesku poslovnicu, koja kaže da ako želite trčati hiljadu koraka, vi morate krenuti sa prvim korakom, a taj prvi korak je danas ovdje u Zenici.

Reciklažno dvorište "ALBA Zenica" u Zenici počelo s radom 05. juna 2020. godine, na Svjetski dan zaštite okoliša

Koristeći svoje znanje o postupanju sa različitim vrstama otpada, ALBA Zenica d.o.o. posvećena je stalnom poboljšavanju kvaliteta usluga koje pruža svojim korisnicima. Tako je u petak, 5. juna 2020., na Svjetski dan zaštite okoliša, upriličeno otvaranje Reciklažnog dvorišta u Zenici.

Ovo ujedno predstavlja jednu od aktivnosti u sklopu projekta „Uvođenje sistema upravljanja za tokove posebnih kategorija otpada (PKO) u dva kantona u BiH“. Nosioci ovog projekta su ALBA Zenica d.o.o. i GIZ (Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju), a partner u implementaciji projekta je Regionalna razvojna agencija za regiju centralna BiH (REZ). Pored Zenice sudjeluju i Travnik, Tešanj, Žepče i Busovača te pet komunalnih preduzeća iz ovih općina.

Kao projektni partneri sudjeluju i operateri ambalažnog otpada, električnog otpada, autoguma, ulja i dr., koji će imati ulogu daljeg zbrinjavanja otpada prikupljenog na reciklažnim dvorištima općina. Kao projektni partneri sudjeluju i operateri ambalažnog otpada, električnog otpada, autoguma, ulja i dr., koji će imati ulogu daljeg zbrinjavanja otpada prikupljenog na reciklažnim dvorištima.

Prije otvaranja reciklažnog dvorišta, izvršene su pripremne aktivnosti koje podrazumijevaju nabavljanje odgovarajućih posuda za reciklažna dvorišta i pripremu terena za njihovo postavljanje u svih pet općina, pronalazak adekvatnih načina zbrinjavanja prikupljenog otpada, obuku radnika koji će upućivati stanovništvo ka mjestu odlaganja određene vrste otpada i sl.

Uvođenje sistema upravljanja za tokove posebnih kategorija otpada (PKO) je bitno, jer unapređuje sistem sakupljanja otpada, povećava udio reciklaže i smanjuje količine otpada koje se odlažu na deponiju.

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište (RD) ili mjesto za sakupljanje posebnih kategorija otpada (PKO) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom sakupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih kategorija otpada.

Prednosti reciklažnih dvorišta su višestruke, a ogledaju se u osiguranju stručne pomoći u postupanju sa otpadima po pojedinim kategorijama, mogućnosti odlaganja više vrsta otpada te činjenici da će se voditi evidencija otpada i briga o ispravnom zbrinjavanju pojedinih kategorija otpada. Sve navedeno direktno doprinosi očuvanju okoliša.

Vrste otpada koje će se prikupljati

Na reciklažnom dvorištu se mogu predati sljedeće posebne kategorije otpada:

- a) akumulatori i baterije,
- b) ambalažni otpad (papir, plastika, drvo, metal, staklo, kompozitna ambalaža i ambalaža onečišćena opasnim materijama),
- c) automobilske gume,
- d) električni i elektronski otpad,
- e) mašinska ulja i jestiva ulja,
- f) medicinski otpad (tablete i sirupi).

Početkom slijedeće godine će se organizirati predaja i slijedećih kategorija otpada:

azbestni otpad, građevinski otpad, kabasti otpad i zeleni (vrtni) otpad.

Potrebno je naglasiti da će količina pojedinih kategorija otpada, koja se može odložiti (predati) mjesečno biti ograničena na $\frac{1}{2}$ m³. Prijem automobilskih guma je ograničen po dimenziji.

Lokacija i radno vrijeme

Reciklažno dvorište se nalazi na adresi Sarajevska 135A (Raspotočje – kod mosta prema Bingu) i tokom ljeta će raditi od utorka do petka od 14,00 do 18,00 sati i subotom od 9,00 do 13,00, a tokom zime od utorka do petka od 13,00 do 17,00 sati i subotom od 10,00 do 14,00 sati.

Način predaje otpada

Reciklažno dvorište ALBA Zenica je namijenjeno isključivo građanima Zenice, koji koriste usluge organiziranog odvoza komunalnog otpada, uz uslov da se prilikom posjete pridržavaju Pravila kretanja i ponašanja koja su istaknuta na ulazu u RD. Pravnim licima nije dozvoljeno odlaganje otpada, a neovlaštenim licima nije dozvoljen pristup otpadu.

U vezi s načinom preuzimanja otpada, naši zaposlenici će vršiti kontrolu na ulazu, što znači da će posjetitelji trebati predočiti važeći lični dokument sa slikom.

Nakon kontrole i evidencije otpada na ulazu u RD, zaposlenici će uputiti donositelja otpada na mjesto gdje ga treba odložiti. Spomenuta evidencija otpada znači da se otpad, koji posjetitelj doneše, vaga i unose se podaci o korisniku i otpadu (količini i vrsti), i tek se nakon toga posjetitelj upućuje prema odgovarajućem kontejneru radi istovara otpada. Otpad se mora odložiti isključivo u za njega predviđene (označene) posude. Na izlazu iz RD se izdaje odgovarajuća potvrda.

Ovom prilikom želimo dodatno istaknuti da je boravak posjetitelja na prostoru RD-a na njihovu vlastitu odgovornost i da ALBA Zenica d.o.o. ne snosi odgovornost za slučajevе nezgode kod neovlaštenog boravka u RD-u, odnosno kod postupanja u suprotnosti sa Pravilima ponašanja. Također, ALBA Zenica d.o.o. ne preuzima odgovornost za štetu koja nastane uslijed neodgovarajućeg korištenja RD-a, ili koju prouzrokuju treća lica.

Neka od pravila ponašanja

Kontrola otpada u pogledu njegovog sastava i količine podrazumijeva da je potrebno da posjetitelji prijave zaposleniku RD-a sva oštećenja predatih starih uređaja, koja mogu ugroziti stanovništvo ili okoliš, kao i druga oštećenja (curenje tečnosti, pojavu prašine i kvarove pri istovaru). Tečnosti, prašina i sl. iz dovezenog otpada, koje onečiste RD, odgovornost su korisnika, koji je obavezan otkloniti nastalo onečišćenje.

U slučaju grubog kršenja odredaba Pravila ponašanja, prijem otpada se može uskratiti, čak se uskraćivanje prijema otpada može odnositi i na odloženi (istovareni) otpad. ALBA Zenica d.o.o. ne odgovara za troškove koji nastanu u slučaju odbijanja prijema otpada. Napominjemo da je zadržavanje na RD-u dozvoljeno samo u svrhu dovoza i predaje otpada i samo u toku radnog vremena. Na prostoru RD-a se vozila smiju kretati brzinom do 4 km/h, tj. brzinom hoda. ALBA Zenica d.o.o. ne preuzima odgovornost za štetu, naročito oštećenja od vozila, koja nastanu pri dovozu i istovaru otpada.

Što se tiče samog procesa daljeg upravljanja otpadom, ALBA Zenica je u saradnji sa Gradskom upravom Zenica preuzeala zadatku da sa predatim vrstama otpada postupi u skladu sa važećom legislativom. U RD-u se neće vršiti obrada sakupljenog otpada, nego će - nakon što se prihvativi spremnici napune odgovarajućom vrstom otpada - voditelj RD-a obavijestiti ovlaštenog skupljača određene vrste otpad i organizirati njegovo preuzimanje.

10 SAVJETA KAKO MOTIVIRATI DIJETE ZA UČENJE

Ako ste ikada sreli dijete u dobi od 3-4 godine primjetili ste da su prave male spužve, uvijek željni novih znanja i iskustava. Poznata vam je roditeljska žalopojka: "Nikako da prestane pitati zašto, kako, svaki odgovor nosi još 5 pitanja sa sobom." A tek ona neugodna pitanja, na koja nemamo odgovor ili zalaze u domenu intime, pa se roditelji preznojavaju, odgovaraju, izbjegavaju ili poklope dijete u nadi da će tome doći kraj.

Na žalost, čini se da kraj dođe kad krenu u školu. Iznenadjuje i rastužuje činjenica da se tijekom školske dobi većina tih spužvica punih pitanja i interesa za sve pretvori u mrzitelje učenja, kojima je škola, štrebanje, zadaće i posebno čitanje teret i muka, križ koji svakodnevno nose i jedva čekaju da ga se riješe. Nažalost, rijetki su oni koji zadrže početni elan i koji će i na kraju osnovne i srednje škole još reći da vole učiti.

Ipak, nije da djeca postanu nezainteresirana i lijena sama od sebe. Oni to nauče. Iz mog iskustva najčešći problem je što su ocjene postale same sebi cilj i to cilj koji nije djetetov, već roditeljski, tako da dijete nema osjećaj da uči zbog sebe i postiže nešto za sebe, već da je to nešto odrađuje za roditelje. Vrlo često svu odgovornost za učenje i školski uspjeh roditelji, osobito tijekom osnovne škole, preuzmu na sebe, tako da dijete sve manje brine i razmišlja o školi, poučeno iskustvom – da to zapravo i nije njegova/njena briga i da će roditelji reagirati. Tako djeca propuste usvojiti radne navike i preuzeti brigu o školi – što obično dođe na naplatu pri prelasku u srednju školu.

Nije da ima 10 pravila koja će riješiti sve, no navest ćemo 10 značajnih i ne prekomplikiranih ponašanja uz pomoć kojih roditelji mogu motivirati svoje dijete za učenje.

Odgovornost za učenje i školu je na djetetu

Roditelji trebaju postupno, u skladu s uzrastom djeteta, prepuštati odgovornost za školu djetetu. To znači da dijete počne samo spremati torbu za školu, brinuti o zadaći (što ima za zadaću, je li je napisana ili nije), podizati knjige za lektiru iz knjižnice, navijati si sat i samo ustajati na vrijeme. Naravno da to sve neće raditi prvašić, no već tijekom prvog razreda bi većina djece mogla preuzeti brigu oko pakiranja torbe, a i veći dio brige oko svoje zadaće.

Osim odgovornosti u obliku brige za svoje obvezе – koje roditelj treba polako prepuštati djetetu, važno je da roditelj ima na umu da dijete ide u školu zbog sebe i da se taj stav osjeća u razgovorima koje vodi s djetetom. Iz takvog odnosa proizlazi način komunikacije i razgovora koji djetetu ne ubija volju za učenjem već djeluje motivirajuće. Iz mog psihoterapijskog iskustva djeca preuzimaju odgovornost kad se s njima razgovara o tome što oni žele, s kakvim prosjekom bi oni osobno bili zadovoljni, što njih zanima, a što ne te za što oni misle da će njima škola trebati u dalnjem životu. Već su učenici viših razreda osnovne škole sposobni razmišljati o korisnosti za daljnje planove. Ako misle da uče za roditelje, da ne bi bilo problema i galame kod kuće, njihova motivacija za rad je slaba i izvan njih samih. Za motivirajući razgovor je sljedeće:

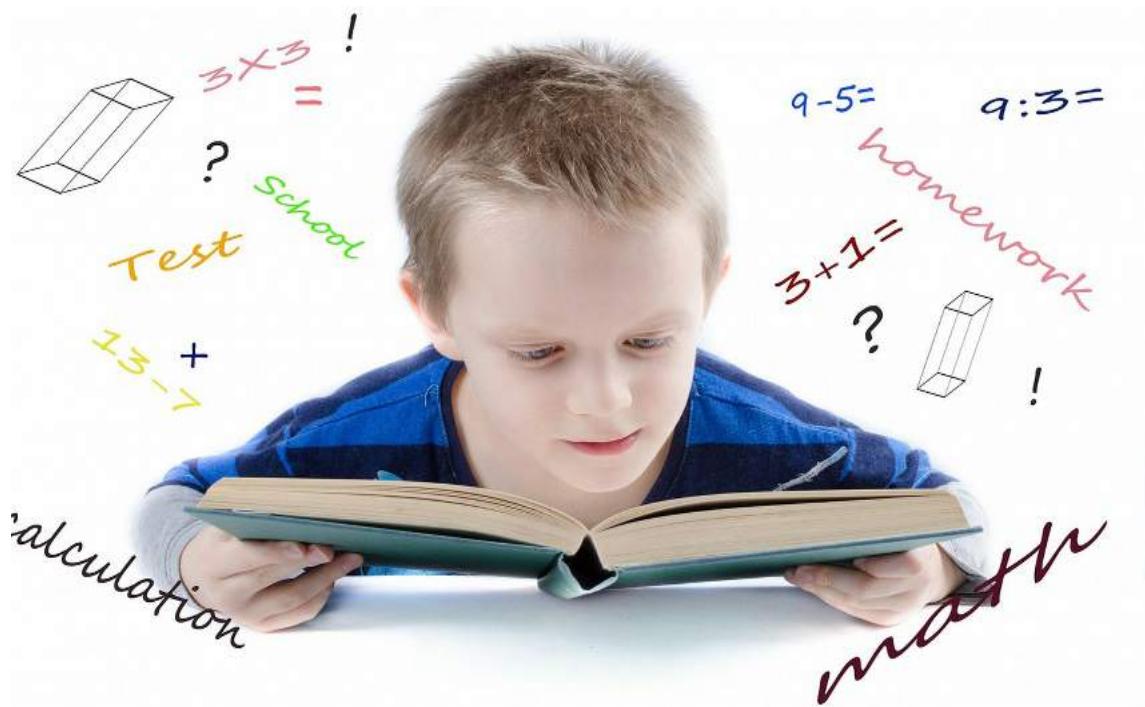
Slušanje umjesto prigovaranja i stalnih savjeta

Vrlo česta, iako dobromanjerna, greška roditelja je konstantno ispravljanje, prigovaranje djetetu i djeljenje savjeta na svakom koraku. To ometa komunikaciju na svim poljima, no vezano za školu i učenje djeca se uče da ne mogu sama riješiti problem, da to za njega/nju čine mama i tata i da je najbolje ako samo poslušaju što im je rečeno. Starija djeca često shvate da ne moraju ni poslušati već samo šutjeti i praviti se da slušaju. Vrlo često takav odnos razvija pasivan otpor kod djece, tako da ćete čuti da kažu "Da, da, razumio sam" prije nego i završite rečenicu ili primjetiti da odsutno klimaju glavom gledajući u televizor. U tinejdžerskoj dobi taj pasivni otpor često preraste u aktivni, pa svađe i odbijanje poslušnosti postanu svakodnevica. Čak i djeca koja se ne opiru nauče da probleme rješavaju roditelji, pa smanje svoj trud. Tako u školi ne pokušavaju razumjeti gradivo, očekujući da će im to poslije objašnjavati roditelji, puštaju da im se skupljaju loše ocjene – skrivači ih da ne bi bilo prigovaranja, prave se da razumiju i što ne razumiju da ne bi bilo kritiziranja i savjetovanja.

Slušanje djetete prepostavlja da ne prilazimo tražeći kvar koji treba otkloniti, već sa zbiljskim interesom, dajući djetetu priliku da ispriča što mu je bitno, a s ciljem da čujemo kako se dijete osjeća, što ono želi i kako mu možemo pomoći da samo riješi problem. Vrlo je važno pitati dijete što želi od nas, kakvu pomoć očekuje, te procijeniti koji dio ono može samo a gdje zbilja mi moramo uskočiti. Cilj roditeljstva općenito je osposobiti dijete da postane samostalna odrasla osoba, a dio toga je i samostalnost u školi, bilo po pitanju učenja i brige za svoj uspjeh, tako i po pitanju odnosa s vršnjacima i učiteljima.

Podržavati, ohrabrvati, poštovati

Važno je ne razviti ili barem na vrijeme zamijeniti loše navike kritiziranja, prigovaranja, prijetnji i potkupljivanja djeteta. Umjesto toga dijete je potrebno podržavati, ohrabrvati, poštovati i vjerovljati u sposobnost djeteta da samo savlade probleme i uspije u onom što želi. To bi značilo prekrižiti u svom ponašanju izjave kao što su: "Kako ti se to moglo dogoditi?", "Ne budi glupa!", "Opet ti nemaš zadaću", "Kako to ne razumiješ? Uključi malo mozak", "Totalna si lijenčina!", "Ako tako nastaviš, moći ćeš biti samo smećar kad odrasteš" i slične koje djetetu ruše samopoštovanje i samopouzdanje te demotiviraju za bilo kakve daljnje pokušaje. Više razumijevanja u razgovoru, tolerancija na pogreške, usmjerenost na dijete a ne na svoje osjećaje – važni su za djeteovu motivaciju za daljnji rad. Djetetu je za savladavanje novog potrebna podrška i ohrabrenje te povjerenje da ono to može. Pri tome je bitno da ta podrška nije samo na riječima i nije isprazna. Nije dovoljno samo reći djetetu "Možeš ti to, vjerujam ja u tebe", osobito ne onda kad je dijete frustrirano jer mu nešto ne ide, u takvim je situacijama osim podrške potreno poslušati u čemu je problem te zajedno s djetetom potražiti moguća rješenja.

ješti roditelji (i vješti učitelji) uvijek paze da je pri tome pomoć taman dovoljna, čim dijete dođe nadomak tome da može samo – treba ga pustiti, tako da osjeti malo prepreke i užitak savladavanja iste te nakon toga glasno primjetiti da je uspjelo, da je "skužilo" kako treba, podržati i pojačati taj trenutak. Često se pomoć sastoji samo u tome da saslušamo dječju jadikovku, pitamo kako se osjeća i što bi mu moglo pomoći te na kraju pustimo da se dalje "pati" sa svojim gradivom – jer je to sve što dijete treba od nas. Neka djeca zbilja ne vole određeno gradivo, npr. geometriju ili učenje godina iz povijesti – i treba im da se iskukaju. Tu uskakati kao glas savijesti koji govori "Moraš!", "Ne bi se trebao tako osjećati", "To ti je zadaća i gotovo!" – ne pomaže, čak odmaže na način da se dijete počne opirati i roditelju koji to govori te pojačava otpor prema učenju "dosadnog" gradiva. Djetetu će pomoći roditelj koji ga razumije, koji pokaže da zna kako mu je to teško, koji pokaže da ne zna kako bi mu pomogao, koji ponudi pomoć ali je ne natura. Vrlo često dijete koje osjeti suosjećanje i prihvatanje od strane roditelja preuzima svoju odgovornost nakon što se izjada ili kratkoročno odustane od zadatka te se vraća i nastavlja sa radom. Iskreni komentari roditelja tipa: "A da ti to ne napraviš, što bi onda bilo? Ako nije strašno, pusti to.", "Ajde se ti odmori, neće to pobjeći.", ili "Joj, to mora da je gadno i ja sam mrzila učiti napamet." često dovode do toga da dijete samo počne tvrditi da mora to napraviti i da se vrati poslu s više elana.

Realnost nasuprot perfekcionizma

Djeca koja imaju dojam da nikad nije dovoljno dobro, da je četvorka ili "ne daj bože trojka" loša ocjena i "Zašto nisi dobila 5, tako ti je malo falilo?" završe ili kao perfekcionisti ili potpuno demotivirani za učenje i rad – jer "ionako neće biti dovoljno dobro". Iako su perfekcionisti često uspješni u školi, to nije dobar izbor, jer ni s jednim svojim uspjehom nisu zadovoljni – jer nikad nije savršeno, a perfekcionizam je karakteristika koja često vodi u kasnijem životu prema depresiji ili barem konstantnom nezadovoljstvu. Djeca koja odustanu u srazu s roditeljskim previsokim očekivanjima naprosto prestanu pokušavati, niti se ne trude, u startu očekuju neuspjeh ili gube svaki interes za postizanjem uspjeha – jer znaju da nikad neće zadovoljiti očekivanja, "pa čemu se uopće truditi". Njih još kroz osnovnu školu roditelji uspjevaju tjerati do relativnog uspjeha, no u srednjoj više ne ide, a cijelo vrijeme odaju dojam da ih to sve uopće ne zanima, da konstantno postižu manje nego što bi mogli te da imaju druge interese, bilo društvo, sport ili video igrice kojima su obuzeti. Ne treba naglašavati da je taj dojam dio maske, nije istina da im nije stalo. I oni su nezadovoljni, no to kriju i od drugih i od sebe. Oni odustaju jer im je bolno uvijek iznova slušati kako nisu uspjeli dosegnuti roditeljska očekivanja. Manje bolno im je ne pokušavati nego uvijek iznova pokušavati i iznevjeriti.

Realan roditelj zna koliko njegovo dijete može, ali i koja područja njegovo dijete zanimaju, a koja ne. Očekivanja da dijete u svemu briljira nisu realna, dobro je i za dijete da zna u čemu je bolji, a u čemu lošiji – da zna gdje su njegove jake strane, talenti, ono u čemu može biti uspješan. To ne znači da se ne treba truditi tamo gdje je teže. Naravno da treba, no očekivanja ne smiju biti previsoka. Za dijete je najbolje kada je očekivanje u nivou sposobnosti ili tek mrvicu više, no previsoka očekivanja ubijaju djecu "u pojam". Realan roditelj će shvatiti kada je dijete zadovoljno četvorkom koju je dobilo ili kada je ta četvorka taman ono što je zaslужilo ili koliko može – i podržati to kao jedan jako dobar uspjeh. Za gradivo koje djetetu ide teže sve pozitivne ocjene su dobre ocjene. Slično je kod dijelova gradiva koje dijete ne zanimaju. Roditelji bi trebali imati na umu kako bi bilo njima da moraju učiti nešto što ih ne zanima, npr. kada bi mama trebala naučiti sve golmane hrvatske nogometne lige, a tata nazive svih sapunica koje se kod nas emitiraju te glavnih likova. Nije lako biti odličan u nečemu što nam nije zanimljivo.

Pomoć je kad djetetu damo alate da može pomoći samo sebi

Vezano za učenje to pretpostavlja više truda oko zadaća i učenja u početku – jer dijete treba naučiti kako rješavati probleme, kako analizirati, kako izvlačiti zaključke, što traži više vremena od jednostavnog davanja gotovih rješenja. No, to je način kako će dijete naučiti samo rješavati svoje zadaće i naučiti kako učinkovito učiti. Ne manje bitno je da je to način na koji će dijete naučiti da je učenje proces u kojem može osjetiti interes, znatiželju, užitak otkrivanja nepoznatog i uspjeh. Sve to dijete gubi ako mu se serviraju gotova rješenja. Uspjeh više nije djetetov, već roditeljski, a djetetu samo ostaje frustracija i osjećaj nekompetentnosti. Ako ne mogu sam, dobijam nešto zato jer su mi dali gotovo rješenje ili put koji moram primijeniti, a ne znam zašto – sve to što radim gubi smisao i ulazi u kategoriju dosadnih poslova koje ne volim i ne razumijem. Pri pomanjanju djetetu važno je da roditelj zna za koga to radi. Vrlo se često takva pomoć svede na roditeljsku demonstraciju znanja ili čak na dvoboju znanja između dva roditelja – tko je u pravu i čiji način rješavanja je ispravan. Tada se dijete osjeća isključeno, objektom u cijelom događaju i izbjegavat će tražiti pomoć u sljedećoj situaciji kada mu bude potrebna. Puno je kvalitetnije kad roditelj pristupi djetetu kao partneru u rješavanju problema, postavlja pitanja koja djetetu mogu pomoći da nađe rješenje, nudi puteve koje dijete može istražiti, ukazuje na značajne točke u kojima dijete može uvidjeti gdje se krije rješenje ili greška koja mu se potkrala.

Primjer vrijedi više nego riječi

Djeca koja vole učiti obično žive u domovima u kojima se znanje cjeni, u kojima roditelji dopuštaju pitanja, različita mišljenja i intelektualne rasprave. Takvi roditelji vole kad dijete traži odgovore, traži objašnjenja, daje svoje, drugačije mišljenje. Oni znaju razlikovati raspravu od svađe i cijene dobar argument bilo da su ga sami smislili ili da je stigao od djeteta. Oni s djecom rado obilaze muzeje, galerije, zoološki i botanički vrt te druga mjesta na kojima se mogu saznati nove stvari. Djeca rastu uz intelektualno stimulirajuću okolinu, knjige i roditelje koji čitaju, okupljaju odraslih na kojima slušaju zanimljive rasprave te na kojima i sami mogu iznjeti svoje stavove i biti ozbiljno saslušani. Poticanje propitivanja okoline i razloga zašto su stvari onakve kakve jesu, poticanje razmjene mišljenja i stavova, poticanje propitivanja autoriteta i traženja argumenata za i protiv određenih stavova pa i činjenica, važni su za održavanje dječje znatiželje i želje za učenjem na životu.

Pomozite djetetu da stekne zdrave radne navike

S radnim navikama se nitko nije rodio. Kao što svi bez muke ili razmišljanja ujutro operemo zube i umijemo se, tako je moguće steći i radne navike koje čine obavljanje poslova lakšim, bez muke. Najvažnije je, kako samo ime kaže, steći naviku.- a to pretpostavlja ponavljanje u isto vrijeme na istom mjestu. Djetetu treba pomoći da ustali svoje vrijeme za učenje, treba imati mjesto za učenje, da usvoji ritam rada s više kratkih pauza te da se nagrađuje nakon obavljenog posla – izlaskom van s prijateljima, igranjem video igrica, odlasko u kino ili zabavom s roditeljima. Navika ponavljanja nakon škole i svakodnevnog učenja po malo pomaže da dijete ostane uspješno u školi i kada gradivo postane teže i obimnije, a ispitivanje u školi rjeđe.

Potičite učenje s razumijevanjem

Učenje napamet čini učenje bilo kakvog gradiva nalik učenju napamet telefonskog imenika – dasadnim, teškim i besmislenim. Potičite dijete da postavlja pitanja zašto je to tako, kako je do toga došlo i da nađe smisao u onom što uči. Treba im pomoći da nađu korisnost onog što uče, kakve to ima veze sa drugim već naučenim gradivom, kakve veze ima sa svakodnevnim iskustvom. To naravno pretpostavlja da oni nađu veze, a da je roditelj samo netko tko to pomaže, pogura kad zapne i opet pusti da samostalno idu dalje. Učenje ne smije biti ograničeno samo na školu ili zadaću, učenje je kontinuirano dio našeg života. Dosadne podjele na insekte i paukove, s pripadajućim razlikama postoju životne kad treba reći je li buba uhvaćena na vikendici pauk ili paličnjak. (Za one u kojima još živi znatiželjno dijete i odmah im se stvara pitanje u glavi – prebrojte noge, insekti imaju 3 para, pauci 4.) Svet oku nas je pun prilika za učenje, a ako ih koristimo zajedno sa svojom djecom te nudimo djeci da su u tome aktivni, njihova znatiželja i zaključivanje će ostati budni.

Izbjegnite privlačenja pažnje pomoću ocjena

Važno je da djeca redovito uživaju u društvu i pažnji roditelja. Zbog prezaposlenosti, pritiska drugih obveza ali i dojma da su djeca već velika i da mogu sama roditelji često nemaju naviku druženja sa svojim djetetom. Dijete može puno toga samo ali mu opet nedostaje roditeljska pažnja pa, kad dobije lošu ocjenu, osjeti puno roditeljske pažnje bilo da je ona pozitivna (u smislu brige i pomoći) ili negativna (u smislu kritiziranja, prigovaranja i tjeranja da pojačano radi te kontroliranja). Ako djetetu nedostaje pažnje ono počinje nesvesno tražiti pažnju kroz češće dobijanje loših ocjena. Kod djece je pravilo “Bolje i negativna pažnja nego nikakva.” i iz toga proizlaze mnoge loše navike. Neki roditelji dobro uče s djetetom, kvalitetno pomažu i potiču dijete na rad, no dijete opet ne radi ništa ako roditelj ne sjedi kraj njega/nje. U mojoj praksi to su često dečki-tinejdžeri kojima, kad je frka, pomažu s matematikom i fizikom njihovi inače prezaposleni očevi. Obzirom da im nedostaju očevi, frke su sve češće. Prvo pravilo bi bilo – održati zajedničke aktivnosti s djetetom sve dok dijete pristaje na njih, biti redovit, imati nešto ustaljeno i to vrijeme koristiti samo za zajedničko druženje, nipošto za kritike ili ispitivanja.

RADOVI U VRTU TOKOM LJETA

U periodu između sjetve i berbe najbitnije je održavanje. Tu se podrazumijevaju zaštita, okopavanje, plijevljenje, uklanjanje korova i starih, osušenih i polomljenih biljaka. Danas postoji mnogo alata koji nam olakšava košenje trave i okopavanje, ali uklanjanje korova je ipak najefektivnije obavljati ručno.

Prilikom plijevljenja potrebno je ukloniti korijen, pri tome paziti da se već formirano sjemenje ne rasipa.

Osušeni cvjetovi mogu izazvati truhljenje i privući nepoželjne insekte, stoga ih ne najbolje ukloniti. Biljke koje sada intenzivno cvjetaju potrebno je prihraniti.

U periodu velikih vrućina obratite pažnju da je zemlja oko korijena zastrta piljevinom ili pijeskom, što će usporiti isušivanje tla. Ukoliko želite imati lijep travnjak, u ljетnom periodu obratite posebnu pažnju na redovnu kosidbu i svakodnevno zalijevanje.

Počinje i dozrijevanje sjemena nekih biljaka. Sjeme ćete najlakše prikupiti i zaštititi od ptica tako što ćete preko struka sa sjemenom navući tanku čarapu koju privežete u dnu da ne bi spadala i da se sjeme ne bi rasipalo. Tulipani i narcisi su već prošli, a ukoliko su im listovi požutjeli ili se već osušili, možete ih polahko izvaditi iz zemlje, očistiti i skladištiti do jesenjske sadnje u septembru ili oktobru.

Nametnike nastojte što više uklanjati mehanički tako što ćete napadnute dijelove biljke odlomiti i baciti što dalje od bašte. Ukoliko su se prekomjerno namnožili pomožite biljkama sa nekim od namjenskih sredstava iz poljoprivredne apoteke.

KAKO PRAVILNO POSTAVITI NAMJEŠTAJ

Pravilno postavljanje namještaja olakšat će njegovu upotrebu i održavanje te povećati funkcionalnost prostora. Stoga je jako važna veličina elemenata, boja, ali i njihova pozicija u stanu

Jednostavna pravila pomoći će vam u postizanju maksimalne funkcionalnosti, ali i podizanju estetskih vrijednosti prostora u kojem živate.

Ulazni prostor opremljen je elementima namještaja za odlaganje odjeće, cipela, torbi te ostalih predmeta koji vlaže ili prljaju prostor. Oni bi trebali biti postavljeni u blizini ulaznih vrata kako bi se onemogućilo unošenje prljavštine u ostale dijelove stana ili kuće. Osim toga elementi namještaja ulaznog prostora trebali bi biti povezani materijalom, bojom i stilom kako bi povećali estetske vrijednosti ovog, najčešće malog, prostora.

Dobra rasvjeta nužna je u dnevnom boravku

Dnevni boravak zbog svoje polifunkcionalnosti te najčešće povezanosti s drugim funkcionalnim grupama, poput blagovaonice i kuhinje, ima posebne zakonitosti u opremanju koje omogućavaju skladno djelovanje i maksimalnu funkcionalnost svih ovih grupa. Sjedeća garnitura treba biti postavljena u prostoru na način da joj je omogućen jednostavan prilaz, a raspored elemenata takav da se jednostavno pomiču zbog upotrebe i lakšeg čišćenja i održavanja. Položaj sjedećih garnitura bit će još kvalitetniji ako je s te pozicije omogućen pogled prema vanjskom terenu. Dobra prirodna i umjetna osvijetljenost je obavezna.

Položaj TV prijamnika treba biti u direktnoj vezi s položajem ove grupe. Nije ga poželjno postavljati nasuprot prozora tj. izvora prirodne svjetlosti koja će bljeskati u ekran, otežavati praćenje televizijskog programa te izazivati potrebu spuštanja roleta i zamračivanja prostora tijekom dana. Minimalna preporučljiva udaljenost TV ekrana od sjedeće garniture je šest do sedam dijagonalna ekrana.

Blagovaonica je danas najčešće povezana s dnevnim boravkom ili kuhinjom. Stol i stolice trebaju biti postavljeni na način da je omogućen jednostavan prilazak svakom sjedećem mjestu, jednostavno posluživanje te čišćenje i održavanje. Minimalna dimenzija prostora za postavljanje stola sa šest sjedećih mjesta je cca 3,2x3,4 m. Ovakva prostorna dimenzija omogućava jednostavan smještaj pravokutnog, okruglog ili eliptičnog oblika stola. Prislanjanjem uže stranice stola uz zid potrebne dimenzije za isti kapacitet osoba će se smanjiti na cca 3,0x2,4 m.

Kako bi bila funkcionalna, u kuhinji treba osigurati što veću radnu plohu

Kuhinja je prostorija s izrazitim zahtjevima za praktičnošću i funkcionalnošću, koji će omogućiti brzo obavljanje svih radnih procesa te jednostavno čišćenje i održavanje. Raspored elemenata i uređaja u kuhinji treba stvarati tzv. radni trokut, koji će spajati štednjak, sudoper i radnu plohu. Jedan od bitnih zahtjeva prilikom projektiranja kuhinja je osigurati dovoljno veliku radnu plohu, koja može biti u sastavu kuhinjskih elemenata ili odvojena kao zaseban pult. Minimalni preporučljivi razmak kuhinjskih elemenata postavljenih na suprotne strane zida je 90-100 cm.

Kupaonica je najčešće unaprijed određena postavom instalacija, odnosno sanitarnih elemenata. Slobodni dio kupaonice trebao biomogući nesmetan prilaz umivaoniku, zahodskoj školjci, tušu ili kadite perilici rublja, ako je smještena u istom prostoru. Različitedimenzije kupaonskih elemenata, opreme i uređaja omogućit će da prostorfunkcionalno uredite sukladno vašim prostornim mogućnostima.

U spavaćoj sobi, osim ormara, koje je najbolje postaviti uz najduži slobodni zid u prostoru, radi što bolje iskoristivost, najveću ulogu igra pravilan položaj kreveta. Strana svijeta, izvor prirodnog svjetla te položaj grijajućeg tijela uvelike će utjecati na udobnost spavanja. Bilo da se radi o dječjem ili roditeljskom krevetu, pravila su ista: poželjna orijentacija uzglavlja je prema sjeveru. Smještaj kreveta direktno uz prozor ili grijajuće tijelo treba izbjegavati zbog izraženih temperturnih razlika, a paralelni položaj kreveta s prozorom onemoćiće direktni ulazak jutarnje svjetlosti u oči.

Središnji dio sobe treba oslobođiti za igru

U dječjoj sobi uz pravilnu postavu kreveta te ormara i polica, koji će zauzeti rubne dijelove te oslobođiti središnji dio sobe za dječju igru, osobito je bitna pravilna postava radnog stola.

Svetlost treba dolaziti s prednje ili lijeve strane (za ljevake s desne), a položaj stola treba biti takav da omogućava vizualni kontakt s ulaznim vratima.

Pravilan raspored namještaja u prostoru nije uvijek moguće postići zbog faktora koji unaprijed definiraju njegove kvalitete: postava vrata i prozora, ogrjevnih tijela, instalacijskih vertikala i priključaka, dimnjaka, raspored prostorija, orijentacija itd. Prilikom kupovine stana ili kuće, obavezno obratite pozornost i na ove elemente, koji će uvelike definirati kvalitetu vašeg stanovanja!

ZENIČKI ATLETIČAR ABEDIN MUJEZINOVIĆ DOBIO STIPENDIJU OLIMPIJSKOG KOMITETA BIH

Stonoteniserka Emina Hadžiahmetović je nakon niza povreda i dugogodišnje povrede leđa, u konsultacijama sa svojim ljekarima, odlučila da završi svoju profesionalnu sportsku karijeru. Također, Emina će odustati od svoje stipendije, kako bi je ustupila drugim, potencijelnim, sportistima da nastupe na OI Tokyo 2021. za Bosnu i Hercegovinu.

Druga stipendija koja je zamijenjena odnosi se na džudistu Haruna Sadiković.

Ove stipendije dodijeljene su atletičaru Abedinu Mujezinović, te taekwondo savezu BiH, koji će ove stipendije koristiti za pripremu i nastupe na kvalifikacionim takmičenjima za OI Tokyo 2021. bh. taekwondoista Marije Štetić i Dinka Šegedin.

Stipendije će biti operativne od septembra 2020. godine do početka OI Tokyo 2021.

Olimpijski komitet BiH (OK BiH) nastavlja sa svojim aktivnostima podrške najboljim sportistima i Savezima. Projekti podrške imaju za cilj profesionalizirati rad sportista, te postići unificiran izgled svih naših reprezentataca i Saveza na međunarodnim takmičenjima.

I pored COVID-19 pandemije, u prostorijama Olimpijskog komiteta dodijelio je sportsku opremu za četiri Saveza (odbojkaški, ragbi, stonoteniski i sankaški) koji su je sa oduševljenjem primili i prosljedili sportistima.

JOŠ JEDAN POVRATAK U RK ČELIK: VRATIO SE I JASMIN OMEROVIĆ

Rukometaši Čelika započeli su sa pripremama za narednu sezonu.

Šef stručnog štaba Seldin Rizvanović sa ekipom trenira u Areni. Na drugoj strani uprava intenzivno radi na dovođenju pojačanja. U klub se prvo vratio golman Rijad Polić, nakon njega redove Čelika pojačao je povratnik Mirza Dervenčić. U narednoj prvenstvenoj sezoni zenički ligaš će biti jači za Jasmina Omerovića-Zeku. On se vratio iz Španije i stavio na raspolaganje treneru Čelika Seldinu Rizvanoviću. „Sa angažovanjem Jasmina Omerovića mi, u stvari, nastavljamo sa dogovorima o povratnicima u Klub naših bivših i sada već iskusnih igrača koji su ponikli u RK Čeliku. Jasmin Omerović je ponikao u našoj vlastitoj Školi rukometa, zajedno sa sadašnjim kapitenom Čelika i njegovim prijateljem Farisom Mrakom.

Mlad je momak, ima svega 21 godinu koliko i kapiten Mrako. Sada je sa internacionalnim iskustvom jer je u poslednje dvije godine boravio u Španiji, gdje se školovao i nastupao u drugoj regionalnoj španskoj ligi (Regije Extremadura) za klub BM Paideuterion iz mjesta Cañeres“, izjavio je za klupski portal Pane Škrbić, predsjednik Rukometnog kluba Čelik.

Jasmin Omerović igra na poziciji lijevog krila.

„Radujem se povratku u moj Čelik. Lijepo je ponovo biti sa prijateljima u svom gradu. Znam da je moj konkurent na poziciji lijevog krila sjajni igrač, takođe povratnik u Čelik od prošle sezone, iskusni Edin Gušić. Imamo odličnu, top ekipu, spremnu i sposobnu da već u narednoj sezoni obezbijedimo povratak u Premijer ligu BiH. Čeliku tamo i jeste mjesto“, izjavio je nakon povratka u klub Jasmin Omerović.

OZBILJNOST U NOGOMETNOJ REPREZENTACIJI BIH NA VRHUNSKOM NIVOU

Nakon što je UEFA prije dva dana donijela odluke o kalendaru za svoja takmičenja, selektor „A“ reprezentacije Dušan Bajević danas je održao još jedan video-sastanak sa svojim stručnim štabom.

Osim selektora prisutni su bili pomoćnici Slaven Musa, Rusmir Cviko, Adnan Ćustović i Eldin Jelešković a razgovaralo se o zadacima za naredni period.

Teme koje su bile na dnevnom redu odnosile su se na tehničke detalje vezane za organizaciju utakmica Lige nacija i baraža. Diskutovalo se o strateškim ciljevima, posebno u Ligi nacija i kako na najbolji način i što kvalitetnije, iskoristiti ove utakmice u pripremi za duel sa Sjevernom Irskom u baražu.

Svi se slažu da je raspored takmičenja veoma gust, te da će se morati sa posebnom pažnjom formirati i spisak potencijalnih reprezentativaca. Određeni kriteriji moraju postojati kod odabira igrača, tako da će stručni štab i u ovom periodu imati zadatak da prati njihove pojedinačne nastupe kao i fizičko stanje svih potencijalnih reprezentativaca.

Fokus je na utakmicama baraža, međutim selektor i njegovi saradnici naglašavaju da ništa manje važno nije ni takmičenje u Ligi nacija, odnosno praćenje reprezentacija sa kojima smo u grupi.

„Sad kad su poznati i novi termini utakmica, lakše nam je praviti konkretnе planove i određivati rokove do kada pojedine obaveze trebaju biti završene. U svakom slučaju sa entuzijazmom moji saradnici i ja čekamo prvo okupljanje“, rekao je selektor Bajević nakon današnjeg sastanka.

JASNO SMO REKLI DA NAM JE CILJ ODLAZAK NA EP, NEĆEMO ODUSTAJATI OD TOGA

Nogometna reprezentacija Bosne i Hercegovine u septembru započinje novi ciklus u UEFA Ligi nacija, u kojoj će u ovoj sezoni nastupati u najjačoj, A-diviziji.

Nogometari BiH su u grupi s Italijom, Poljskom i Holandijom, a termini susreta u Ligi nacija su 3. – 5. septembar i 6. – 8. septembar, 10./11. i 13./14. oktobar, te 14./15. – 17./18. novembar.

U međuvremenu će izabranici selektora Duška Bajevića odigrati i susrete baraža prošlosezonske Lige nacija. Reprezentacija BiH 8. oktobra dočekat će Sjevernu Irsku, a ukoliko prođe ovu prepreku u finalu će 12. novembra igrati s boljim iz duela Slovačke i Republike Irske. Pobjednik će izboriti plasman na Evropsko prvenstvo 2021. godine.

Selektor Bjaveć kaže da se moramo prilagoditi ovom kalendaru jer je on zvaničan.

– Moramo prihvatiti to što je ponuđeno. Mi smo jasno rekli što je naš cilj i još jednom ću ponoviti da je to odlazak na EURO. Važno nam je da naši reprezentativci igraju u svojim klubovima i da dodu spremni na okupljanje. Nastavićemo kao i do sada da održavamo komunikaciju sa igračima te da dijelimo razmišljanja i zadatke.

S obzirom na to da su dueli u Ligi nacija zakazani ranije, gostujemo u Italiji a onda kod kuće igramo sa Poljskom, imaćemo priliku već da neke stvari probamo prije utakmice sa Sjevernom Irskom. U svakom slučaju moramo se dobro pripremiti, biće teško, ali nema odustajanja od onoga što smo zacrtali. Važno je samo da se stabilizuje ova situacija sa koronom i da se počne normalno trenirati i igrati – kazao je Bajević.

MEDIHA SALKIĆ, DRŽAVNA REKORDERKA I NOVA PERJANICA ATLETSKOG KLUBA ZENICA

Ovogodišnju atletsku sezonu Mediha Salkić, članica Atletskog kluba Zenica otvorila je odličnim nastupom na Prvenstvu Balkana u dvorani koje je održano u Turskoj 17. februara.

Mediha je ostala bez medalje i osvojila je četvrto mjesto u bacanju kugle uz oboren državni rekord u dvorani sa hicem od 14,77 m. Ubrzo je uslijedila pandemija Covid 19 nakon čega su prekinuta sva takmičenja.

Mediha nastupa uporedo u dvije discipline, kugla i disk.

„Stvari dolaze na svoje, treniramo redovno. Dva mjeseca sam bila kod kuće. Za ovu sezonu sam planirana oboriti državni rekord u kugli i disku. U kugli mi do rekorda fali jako malo, 3 centimetra. Imala sam plan to oboriti na početku sezone ali se naglo stalo zbog korone. Treniram već deset godina. Od početka ne mogu se odlučiti koja mi je disciplina draža, kugla ili disk. Nekada krene bolje kugla a nekada disk. Teško je uskladiti obje discipline, drugačija je tehnika ali ne mogu se odlučiti“, izjavila je Mediha Salkić.

Ovih dana bh rekorderka marljivo trenira pod budnim okom svog trenera Mehmeda Skendera, koji je predodređen da trenira šampione. Nakon Hamze Alića i Mesuda Pezera, Mediha Salkić je treća atletičarka iz šampionske ekipe ovog trenera.

„Sa Medihom se nastavlja niz dobrih bacača kugle u Atletskom klubu Zenica. Ona je na prvenstvu balkana bacila državni rekord u dvorani što je veoma blizu od apsolutnog rekorda države. Teško je bacati obje discipline. Vjerovatno ćemo se ove godine opredjeliti hoće li disk ili kugla. I sljedeće godine bi trebala da ispunji normu za mlađe seniorsko prvenstvo Evrope. Pandemija nas je u usporila. U avgustu nas očekuje Prvenstvo BiH i ja se nadam da ćemo se okititi dvostrukom titulom u bacanju kugle i disku. Težimo da bacimo rekord u obje discipline“, izjavio Mehmed Skender, trener u AK Zenica.

Mediha Salkić je na prošlogodišnjem Međunarodnom mitingu Zenica 2019. u veoma jakoj konkurenciji u bacanju diska sa daljinom 49,32 metra osvojila šesto mjesto. Ovim nastupom ispunila je normu za Evropsko prvenstvo za mlađe seniore i seniorke U23. Mediha je druga atletičarka u povijesti bh. atletike koja je bacila disk preko 49 metara.

Mi gradimo povjerenje!

- Konsulting (pomoć u upravljanju poduzećima)
- Medija servis/medija planiranje i zakup medijskog prostora
- Public Relations (odnosi s javnošću)
- Branding • Reklamne kampanje • Organiziranje događaja
- Web dizajn • Grafički & video dizajn
- Sve vrste tiska (offset, digitalni i roto tisk, sitotisk...)
- Vez i oslikavanje • Uredski, školski i reklamni materijal
- Izrada i postavljanje svih vrsta reklama

VITERA d.o.o. Vitez • Poslovni centar 96 - zona II • 72250 Vitez • BiH
Tel.: +387 63 999 186
E-mail: viterapriprema@gmail.com • www.vitera.ba

GRADSKA UPRAVA SPREMNA POMOĆI NK ČELIK, REVIZIJA STANJA I DUGOVANJA PRIORITET

U Gradskoj upravi je održan još jedan sastanak u cilju pronalaženja rješenja za izlazak NK Čelik iz krize. Sastanku su prisustvovali gradonačelnik Fuad Kasumović sa svojim saradnicima i predstavnici Udruženja navijača Robijaši 1988 sa advokatskim timom. Tema razgovora bio je ugovor od strane navijača koji sadrži više predloženih tačaka. Gradonačenik Zenice Fuad Kasumović još jednom je naglasio tokom današnjeg sastanka da će on i Gradska uprava podržati sva rješenja koja su u zakonskim okvirima, ali da je prije svega neophodno izvršiti kompletну reviziju .

„Posjetila me je grupa entuzijasta. Oni nisu Čelik. Čelik je udruženje građana, ali nema ni skupštinu ni izvršni odbor. Prvo moraju srediti ko su šta su da imaju legitimitet. Oni su dostavili gradu prijedlog ugovora. Grad prihvata sve iz ugovora što zakon dozvoljava. Kratko i jasno. Najbitnije je da se mora imati početno stanje šta i koliko Čelik duguje. Već mjesec i po meni delegacije dolaze u vezi Čelika. Ja im nudim do 100.000 KM da platimo revizorsku kuću, da građani ovog grada i Robijaši, i svi znamo koliko je Čelik dužan i na osnovu toga da donesemo odluku, koju vrstu pomoći i kako. Ja dok sam gradonačelnik ne želim bacati pare građana Zenice,“ izjavio je gradonačelnik Fuad Kasumović.

Grad Zenica je ranije na sebe preuzeo obavezu plaćanja reprograma dugovanja i čak je preplatio iznos od 300.000 KM. Danas je gradonačelnik upoznat sa informacijom da je Čelik i Upravi za indirektno oporezivanje dužan preko 1.000.000 KM.

Za predstavnike navijača u ovom trenutku najbitnije je da ispune obaveze prema nogometaru Anti Blaževiću i treneru Igoru Joviću jer imaju presude FIFE, bez kojih Čelik ne može nastaviti takmičenje niti u jednoj ligi.

„Mi smo danas ovdje već drugi put. Donijeli smo ugovor da se Grad Zenica obaveže koliko može pomoći Čeliku. Dali smo naše prijedloge i viđenja. Sastanak je tekao u tom pravcu da je u ovom trenutku najvažnija revizija poslovanja, nakon čega bi grad mogao pomoći. Naš stav je da mi imamo sve osim vremena. Čelik nije u Premije ligi i ne zna da li će ostati ili neće. To je sve manje važno, najbitnija je stvar da se Čelik ne ugasi. Mi smo gradonačeniku kazali da li je dug milion, osam ili 15 miliona to više nije važno, moramo naći model za vraćanje dugova prema svima. Da li će to trajati godinu ili pet godina, uglavnom mi to neznamo. Klub je previše zadužen i mora se uraditi revizija. Tu smo se saglasili sa gradonačelnikom. Razgovarali smo sa igračima kojima se duguje i oni su pristali da se dugovanja smanje za pola i da neće biti naknadnog utuživanja. Trenutno u klubu nema nikoga. Nemamo predsjednika niti direktora. Tu je samo Damir Bradarac koji je v.d. i on na prvoj skupštini želi da da ostavku. Moramo formirati Skupštinu ali niko neće da se prihvati „vrućeg krompira „ svi bježe od Čelika. Imamo mi neke ljude, ali ne žele ući u klub dok ne budu imali garancije od grada da će pomagati Čelik“, izjavio je nakon sastanka Vladan Popović, predstavnik Udruženja građana navijača Robijaši 1988.

Predstavnici navijača još jednom su bili kategorični: „Sve dolazi u obzir osim gašenja kluba“.

ZNAČAJ EKOLOGIJE

Danas se čini da je ekologija povećala svoju važnost mnogo efikasnije nego u posljednjih nekoliko godina. Efikasno podržava i odobrava ovu situaciju u mogućim statistikama. Naučnici koji rade u različitim oblastima i odeljenjima naše zemlje u ovoj oblasti, posebno u okviru TÜRCERT-a, aktivno povećavaju svoj rad. Ako pogledamo dno, bazu i bazu subjekta, čak i ako je u određenoj mjeri, činjenica da je ona tako važna i raste u tim područjima je zbog vrijednosti dane ekologiji, ekološkom proizvodu, pa čak i organskom proizvodu.

Brojni naučnici iz cijelog svijeta, ne samo u kontekstu ekologije, svojim istraživanjima, bilo izravno ili neizravno, doprinijeli su ekologiji. Studije koje izvode u ovim oblastima u svakom trenutku podržavaju ekologiju i navele ih da svoje teze, zakone i čak hipoteze zadrže u veoma aktivnoj i visoko aktivnoj državi. U svim oblastima nauke u svim delovima naše zemlje detaljno se razmatraju studije u okviru ekologije.

Rezultat koji možemo dobiti iz svih ovih informacija je činjenica da je ekologija svijet, priroda i prirodna znanost. Kao takva, ekologija je uticala na sve druge discipline u svijetu koje možete zamisliti, a informacije koje sadrži za te discipline pomaže kroz hipoteze, pa čak i teze. Mislimo na bilo koju vrstu nauke, hemije, matematike, fizike ili mnogih drugih profesija. Sve grane profesije mogu se efikasno dotaknuti iz bilo koje oblasti i grane, ekologije.

Ekologija je svjetska znanost. Mnoge studije u ovoj oblasti se direktno pripisuju ekologiji koja se proučava u tzv. efikasno. Ekologija je aktivno stanje u svijetu i ekologija ... Još jedan događaj koji čini ekologiju posebno aktivnom u novijem periodu može se smatrati ekološkim proizvodom, organskim proizvodom. Toliko, da kada kažete organski proizvod, možete se sjetiti jedino poznatih i poznatih prehrambenih proizvoda o kojima se radi, a proizvodi ne dolaze.

Pored svih ovih proizvoda, bilo koji ekološki proizvod se pominje u bilo kom polju, svetu nameštaja ili kancelarijskim materijalima, koji su aktivni u našoj zemlji i spadaju među kompanije koje rade. Ovo pitanje je dovedeno na dnevni red na detaljan i djelotvoran način, u devedesetim godinama, kada su se države dogovore da se formalno dogovore i zajednički rade sa Ujedinjenim nacijama. Odmah nakon pomenute situacije, najistaknutije kompanije ušle su u trku za proizvodnju potpuno organskih i ekoloških proizvoda odvajanjem od hemijskih sirovina u koje su ugrađene u proizvode. Kao takva, organizacija, Ujedinjene nacije, promovisale su ekološke proizvode širom sveta, prvenstveno evropskih država.

Kao rezultat ovih promocija, javnost je efikasno razumjela ekološke zakone društva, a kupovina za te proizvode je ubrzano rasla. Supervizor, koji konstantno obavlja svoje aktivnosti u ovoj oblasti, i pouzdane kompanije koje su već uspostavile Ujedinjene nacije u institucijama koje će imati oznaku, su efektivno podržane. Nazivi nekih od institucija koje rade u ovoj oblasti su kako slijedi; ECOmark se zove EUROLab. Ove institucije, koje su stručnjaci u svojim oblastima, nastavljaju svoj rad na izuzetno efikasan način.

Gore navedene institucije imaju ovlašćenje da štampaju eko etikete. U našoj zemlji, ecoetiket.com, koji aktivno radi sam i pruža ekološke proizvode svojim cijenjenim kupcima, svakodnevno se ažurira i poboljšava. Narudžbu možete izvršiti u bilo koje vrijeme putem ecoetiket.com web stranice koja nastavlja svoje aktivnosti u našoj zemlji. Možete provjeriti svoje proizvode u bilo koje vrijeme putem web stranice ekolojik.com bez proslijđivanja vaših narudžbi, možete imati detaljne i učinkovite informacije o svim proizvodima koji su u pitanju. Ovaj proizvod koji želite kupiti na našem sajtu, ecoetiket.com site, možete naručiti tako da nas obavijestite.

POSTOJE LI NEZAGAĐENA PODRUČJA NA ZEMLJI?

Iako sama priroda ponekad proizvodi štetne zagađivače kao što su dim i pepeo ili vulkanska prašina, za većinu zagađenja s kojima se naša planeta danas bori su uglavnom odgovorni ljudi.

Gdje god da krenemo, pa čak i na najudaljenija mjesta na planeti, ostavljamo za sobom smeće. Plastične boce lete pustinjom Gobi, kese plivaju Tihim oceanom, a potrošene boce sa kisikom leže na vrhu Mount Everesta.

Postoji li jedno mjesto na planeti Zemlji koje nije obilježeno našim nemarom?

Odgovor na to pitanje ćemo dobiti samo ako podijelimo naše okruženje u četiri kategorije: zrak, zemljiste, slatke vode i ocean.

Zrak i zemljiste

Onečišćenja zraka se javljaju u različitim oblicima. Smog je najčešće sastavljen od pojedinačnih čestica i ozona, stakleničkog plina koji se stvara kada dušikovi oksidi i hlapivi organski spojevi koje proizvode automobili i industrijska postrojenja reagiraju zajedno u prisustvu sunčeve svjetlosti.

Njihov utjecaj na okoliš i zdravlje može biti razoran. Samo u Indiji, zagađenje ozona uzrokuje gubitke usjeva u iznosu od 1,2 milijardi dolara godišnje.

Vanjsko zagađenje zraka odnese preko milijun života godišnje, dok onečišćenje zraka u kućama - koje je najčešće nusprodukt požara prilikom kuhanja - usmrti oko dva milijuna ljudi godišnje.

Onečišćen zrak se prenosi vjetrovima i atmosferskim strujama.

"Često smo svjedoci da zagađenje počne na jednom mjestu, a završi na drugom, vrlo udaljenom", kaže David Edwards, direktor Nacionalnog centra za atmosferska istraživanja u Boulderu, Colorado.

Malezija je, naprimjer, nedavno raskrčila velike površine prekrivene šumama kako bi napravila prostor za nove plantaže palminog ulja, ali Singapur je taj koji se bori sa posljedicama zagađenja. Zagađenja mogu putovati i dalje.

Požari koji se koriste za uzgoj i poljoprivredu u Južnoj Americi i Južnoj Africi su glavni izvor onečišćenja zraka na cijeloj južnoj hemisferi.

Dakle, na temelju onoga što znamo o atmosferskim strujama i širenju onečišćenja, sa sigurnošću možemo reći da nema mjesta na Planeti koje bi bilo potpuno oslobođeno od onečišćenja zraka. Isto vrijedi i za zemljische površine.

Međutim, postoje mjesta na kojima je zrak čišći od uobičajenog. Zrak je općenito čišći na južnoj nego na sjevernoj hemisferi iz razloga što tamo živi manje ljudi. Iako onečišćenja nesmetano putuju, vjetrovi onemogućuju miješanje između hemisfera.

Južni pol, stoga vjerojatno ima najčišći zrak na Zemlji zbog svoje udaljenosti. Duboke pećine sa malom cirkulacijom zraka, također, imaju relativno čist zrak.

"Mogu zamisliti da postoje duboke pećine u kojima se zrak nije izmiješao sa vanjskim već duže vremena", kaže Helen ApSimon, profesorica na Imperial Collegeu u Londonu.

Voda

Onečišćenje zraka na žalost, također, utječe na vodu, a time i ubija svaku nadu da postoje savršeno čista slatkovodna područja na planeti.

"Ako razmotrimo onečišćenja u širem smislu, onda je malo vjerojatno da postoje netaknuta područja koja nisu zagađena jer su se antropogeni utjecaji poput zagađenja zraka proširili po cijelom svijetu", ističe Thomas Chiramba, šef Odjela slatkovodnih ekosustava u programu za okoliš pri Ujedinjenim narodima sa sjedištem u Nairobi, Kenija.

Postotak faune u slatkim vodama se smanjio za 75% u posljednjih 40 godina.

Zagađivači zemljišta su ujedno i najveći zagađivači slatkih voda. Kemikalije, gnojiva i otpadi cure u podzemne vode, jezera, potoke i rijeke i često završavaju u oceanu. Rezultat su tzv. mrtve zone - vode lišene života koje se nalaze u cijelom svijetu kao, naprimjer, u Meksičkom zaljevu i delti rijeke Mississippi.

Neobrađena voda i industrijski otpad su primarni krivci za opustošene slatke vode. Prema nekim procjenama, 80% otpadnih voda koje nastaju u zemljama u razvoju se ispušta izravno u lokalne vode.

New Delhi izbacuje 99% svojih otpadnih voda u rijeku Yamuna, dok Mexico City ispumpava svoje otpadne tekućine u dolinu Mezquital.

"To je glavni izvor zagađenja u cijelom svijetu", tvrdi Asit Biswas, osnivač Trećeg svjetskog centra za vodni menadžment u Meksiku i ugledni gostujući profesor na Lee Kuan Yew Univerzitetu za javnu politiku u Singapuru.

"Kao rezultat toga, rijeke su onečišćene, a ljudi koji žive nizvodno su prisiljeni piti tu vodu", dodaje on.

Prema Biswasovim istraživanjima, 1.65 milijardi stanovnika Južne Azije nema pristup čistoj, pitkoj vodi iz slavine, a više od polovice kineskih rijeka i jezera su isuviše zagađeni da bi bili pogodni za piće.

Analizom 72% uzoraka prikupljenih iz Pakistanskog vodoopskrbnog sustava je utvrđeno da je tamošnja voda, također, neprikladna za prehranu ljudi. Ono što je loše za ljudi je loše i za okoliš.

Prema izvještaju koji je nedavno objavio World Wildlife Fond, postotak životinjske populacije koja živi u slatkim vodama se smanjio za 75% tijekom posljednjih 40 godina.

Kao i kod zraka, slatke vode koje su najudaljenije od ljudi su, vjerojatno, najčišće. U ovu "kategoriju" spadaju kanadske sjeverne rijeke i jezera i vode Antarktika. Glacijalni sloj koji je formiran prije industrijske revolucije, kao i zaleđena jezera bi zapravo mogla biti netaknuta. Antarktičko jezero Vostok je skriveno ispod leda starog 400.000 godina. Te vode su čiste jer ljudi ne mogu fizički doći do njih, osim pomoću bušilice.

"Tamo gdje živi najmanje ljudske populacije ćete naći sve netaknute slatkovodne resurse", kaže Chiramba.

Ocean

Zagađenja nisu zaobišla čak ni oceane koji su u velikoj mjeri neistraženi i zauzimaju nevjerojatnih 70% zemljine površine. Danas se procjenjuje da od 60 do 80% onečišćenja mora dolazi sa kopna, iz luka, prljavih plaža i zagađenih vodenih puteva koji se ulijevaju u more.

Od svih tih zagađenja, plastika je najopasnija zato što su potrebne stotine godina da bi se ona razgradila.

Papir se brzo razgrađuje, a staklo se ne nalazi toliko često kao nekada.

Začuđujuće je da su neka od najudaljenijih mesta u oceanu ujedno i najzagađenija, zahvaljujući strujama, kao što je recimo slučaj sa otočićem Atol Midway koji se nalazi u sred sjevernog Pacifika i koji je potpuno nenaseljen i prekriven otpadom koji često pronalazi svoj put ka probavnom sustavu morskih ptica koje тамо žive.

Ni oceanske dubine nisu pošteđene. Tamo se najčešće nalaze limenke i boce, užad, metalni predmeti, vojna municija pa čak i stare cipele. Osim toga možemo vidjeti i tzv. mikroplastiku - boce i vrećice koje su se raspale u manje čestice.

Ti maleni komadi plastike su zatrpani ocean i "vjerojatno ih je nemoguće očistiti", kaže Jenni Brandon, apsolvent na okeanografiji na Scripps Institution.

Plastika nije jedini način na koji čovjek zagađuje oceane. Izlijevanje nafte je redovita pojava u cijelom svijetu, iako većina takvih događaja izmiče zapadnim medijima.

Nije samo morsko zagađenje fizičko. Buka uzrokovanom motorima brodova postaje sve veći problem koji usmrćuje kitove, dupine i lignje.

"Postoje mesta koja nemaju fizički otpad - ili barem mesta na kojima nismo pronašli ostatke fizičkog otpada", navodi Brandon. "Ali biti će teško naći mesta koja su pošteđena ljudskog utjecaja."

Sve navedeno ukazuje na to koliko je ozbiljan naš utjecaj na Planetu.

Bez obzira da li je zagađenje uzrokovano smećem, izmetom ili milijardama tona zagađivača zraka, odgovor na naše pitanje je jasno: ne postoji mjesto na planeti bez zagađenja. Drugim riječima, kako kaže Biswas, "Mi, ljudska bića smo napravili odličan posao u zagadživanju našeg okoliša."

ŠTA MOŽE DA SE RECIKLIRA?

Papir i karton

Papir i karton predstavljaju najveću količinu materijala koja može da se reciklira. Papir se dobija od celuloze za koju je potrebno isjeći veliki broj šuma. Bilo da se radi o kancelarijskom papiru, novinama, papirnim kesama ili kartonskim kutijama, može da se reciklira više puta, što značajno smanjuje sječu šuma. Jednostavna selekcija papira u kancelariji ili kod kuće ima ne samo ekološki nego i društveni značaj.

Mogu da se recikliraju: kartonske kutije (bez stiropora, ljepljive trake, plastike i celofana), braon karton, kartonske i papirne kese, sveske, ispisan papir, kopir papir, časopisi, koverte, ambalaže od sokova i mlijeka. Ne može da se reciklira: ubrusi za brisanje ruku, pelene, plastificirani papir, trake za pakovanje, indigo papir, fotografije i foto papir, zauljeni i prljavi papir i karton, papirne maramice i tolet papir.

Plastika

Reciklaža plastike se brzo razvila u procesu selektivnog prikupljanja otpada. Plastika je materijal koji se sastoji od prirodnog ili sintetičkog polimera velike molekulske mase. Nastaje miješanjem nafte ili prirodnog gasa sa kiseonikom ili hlorom.

Može da se reciklira: providne plastične boce od napitaka, providne boce od jestivog ulja i zatvarači.

Ne može da se reciklira: čašice od jogurta, pjenasti stiropor, bezbojna čista folija od PE-LD, ostale vrste plastike.

Metal

Aluminijumska limenka može da se reciklira beskonačan broj puta, a da ne izgubi na kvalitetu. Svaka tona reciklirane čelične ambalaže umanji količinu čvrstog otpada za 1.28 tonu, uštedi 40% vode i 85% potrebne energije za proizvodnju nove čelične ambalaže.

Može da se reciklira: aluminijumske limenke od pića.

Ne može da se reciklira: ispraznjene konzerve od mesnih proizvoda, voća i povrća, metalne tube, alat, žica, čelične trake, metalni zatvarači, dozeri ili spej doze od boja i lakova.

Staklo

Staklo je idealan materijal za reciklažu, jer može da se reciklira skoro beskonačan broj puta i iznova da se koristi. Imajući u vidu da se godišnje u svijetu baci blizu 100 milijardi staklenih flaša, a proizvede oko 500 miliona, gotovo da nije potrebno govoriti o značaju njihovog recikliranja.

Može da se reciklira: staklene flaše, tegle i posude.

Ne može da se reciklira: ogledalo, sijalice, porcelan i keramika.

Tekstil

Sav stari tekstil, stara odjeća i obuća koji su višak u kući mogu da se recikliraju na reciklažnim ostrvima gde ima kontejnera za staklo, ambalažu od metala i tekstil. Od recikliranog materijala u daljem procesu nastaju izolacioni materijali, a sve se više u svijetu stara odjeća obrađuje do te mjere da nastanu potpuno novi modni detalji.

Šta može da se reciklira: odjeća, obuća, posteljina, peškiri, zavjese, krpe.

Ne može da se reciklira: bilo šta što je pomiješano sa otpadom iz kontejnera.

NOVE PODRAVKA PAŠTETE!

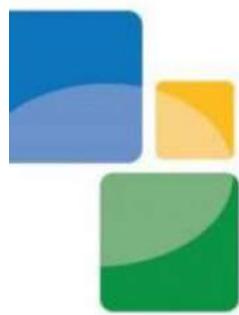
MESO 100%
FILE I ZABATAK
IZVOR PROTEINA
BEZ KONZERVANSA I AROMA
BEZ POJAČIVAČA OKUSA
BEZ PALMINOG ULJA
BPA SAFE LIMENKE

**SAMO VRHUNSKI OKUSI.
SAMO VRHUNSKI SASTOJCI.
SAVRŠENO [S]MAZIVE PAŠTETE.**

SAMO MAŽI.

**Fond za zaštitu okoliša
Federacije BiH**

Napravljeno uz pomoć
Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH